

Tumor bestralen tijdens operatie

- Nieuwe methode voor behandeling van borstkanker in het Catharina Ziekenhuis.
- Bestraling vindt tijdens operatie plaats, waardoor vervolgbestralingen niet nodig zijn.
- Kwart borstkankerpatiënten komt in aanmerking.

door **Petra Bies**

e-mail: p.bies@ed.nl

EINDHOVEN - Het Catharina Ziekenhuis in Eindhoven start in oktober met een nieuwe behandeling van borstkanker. Een deel van de patiënten wordt direct tijdens de borstsparende operatie zeer intensief en lokaal bestraald. Nader-

„Het mooie van deze behandeling is dat de huid niet bestraald wordt”

hand hoeven patiënten niet terug te komen voor vervolgbestralingen. De behandeling wordt daarmee een stuk minder belastend. „Normaal gesproken moeten patiënten na een operatie nog een week of vijf elke dag terugkomen voor bestralingen”, legt radiotherapeut Hetty van den Berg uit. Dat een aantal patiënten dat straks bespaard blijft, is volgens Van den Berg en haar collega's Yvonne van Riet en Grard Nieuwenhuijzen,

beiden chirurg-oncoloog, slechts één van de voordelen.

De standaardprocedure na een borstsparende operatie is dat de hele borst bestraald wordt om zeker te weten dat alle kwaadaardige cellen goed zijn bestreden. Dat kan echter niet in één keer omdat bestralingen ook gezond weefsel kapot maken. De nieuwe methode is veel gericht. Direct na het verwijderen van de tumor wordt een plaatje met daaraan een buisje in de borst gebracht. Het weefsel dat rond de tumor zat, wordt rond het buisje vastgehecht en een minuut intensief bestraald. Daarna worden het buisje en het plaatje weer verwijderd en is de operatie klaar.

„Het mooie van deze behandeling is dat de huid niet bestraald wordt”, zegt Van Riet. „Bij bestraling van de hele borst krijg je bijvoorbeeld vaak lelijke huidverdikkingen.”

Ook voor patiënten die nog een chemokuur nodig hebben, is de nieuwe methode prettiger. De chemo kan namelijk veel sneller van start waardoor het hele behandelproces aanmerkelijk korter duurt. Bovendien kan er opnieuw bestraald worden als de kanker terugkomt. „Als de hele borst de eerste keer bestraald is, gaat dat niet”, zegt Van den Berg. „Dan heeft die bestraling teveel schade aange-

richt. In dat geval moeten we de borst verwijderen.”

De nieuwe methode klinkt heel mooi, maar de drie artsen plaatsen wel een serieuze kanttekening: niet iedereen komt in aanmerking. De tumor mag bijvoorbeeld niet groter zijn dan twee tot drie centimeter, de patiënt moet ouder zijn dan zestig en zo zijn er nog enkele criteria. Van den Berg: „Bij jongere patiënten is de tumor vaak agressiever, waardoor deze methode onverantwoord zou zijn.”

In de praktijk betekent dit dat ongeveer een kwart van de borstkankerpatiënten in aanmerking komt. In het Catharina Ziekenhuis gaat het om vijftig à zestig patiënten per jaar.

De methode is ontwikkeld in Milaan. Het Catharina is één van de weinige ziekenhuizen in Nederland die de behandeling gaan uitvoeren. „Bij mijn weten doen ze het verder alleen in Medisch Centrum Haaglanden”, zegt Nieuwenhuijzen. Het Catharina is inmiddels in overleg met andere ziekenhuizen in de regio om te kijken of zij voor deze behandeling gebruik willen gaan maken van de faciliteiten in het Catharina Ziekenhuis. Nieuwenhuijzen: „We willen er een regionaal project van maken.”

Dideke van Rhee foto Irene Wouters

Yvonne van Riet, Gard Nieuwenhuijzen en Hetty van den Berg (vlnr) tonen de nieuwe methode. Van Riet en Nieuwenhuijzen houden het plaatje met het buisje vast. Rond dat buisje wordt tijdens een echte operatie borstweefsel gehecht. Van den Berg richt het bestralingsapparaat. foto Irene Wouters